

V.

OPRACOWANIE BAJKI/OPOWIADANIA O JAKOŚCI – PROPAGUJĄCEJ ZASADĘ ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ, SFORMUŁOWANĄ WE WSTĘPIE DO ISO 9000:2000 JAKO

IV. Podejście procesowe: „Pożądany wynik osiąga się z większą efektywnością wówczas, gdy działania i związane z nim zasoby są zarządzane jako proces”¹.

1.

SCENARIUSZ SZKOLENIA RADY PEDAGOGICZNEJ

Dlaczego systemy zarządzania jakością (wg norm serii ISO 9000:2000) są ważne?

Opracowanie: Dorota Cebulak², Jolanta Wydmuch³, Małgorzata Szeliga-Wenzel⁴, Zdzisława Świątek⁵

Przewidywany czas szkolenia: 1,5 godz., w ramach WDN-u.

CELE:

Nauczyciel:

- ✓ zna zasady zarządzania jakością i rozumie ich znaczenie w systemach zarządzania jakością wg norm ISO z serii 9000;
- ✓ dostrzega korzyści płynące z zastosowania systemów zarządzania jakością;
- ✓ jest przygotowany do przeprowadzenia z uczniami lekcji na temat zaprojektowania i opracowania przez uczniów przedmiotowych bajek/ opowiadań o jakości w ramach pracy grupowej lub indywidualnych projektów uczniowskich.

METODY I FORMY PRACY: projekcja, wykład wsparty prezentacją multimedialną, dyskusja, praca w grupie.

MATERIAŁY: komputer, rzutnik, nagranie filmu *Pracowity nosiwoda* z serii „Pomysłowy Dobromir” (reżyseria: Romana Huszczo, scenariusz: Adam Słodowy, Roman Huszczo, prod. Studio Miniatur Filmowych – Warszawa 1973-1975), powielone teksty ogłoszeń o pracę, prezentacja multimedialna.

PRZEBIEG SZKOLENIA:

1. Projekcja wybranego filmu rysunkowego z serii *Pomysłowy Dobromir*.
2. Dyskusja:
 - Czy Dobromir odniósł sukces w swoich działaniach?
 - Etapy docierania do sukcesu (koło Deminga).
 - Co cechuje Dobromira?

Rys. 1 Charakterystyczny rysunek z filmu z serii *Pomysłowy Dobromir*
Źródło: <http://www.filmpolski.pl/fp/index.php/4618725>

¹ Praca powstała w ramach projektu grupowego (Zadanie nr 10a) do zajęć: *Przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością, środowiskiem, bhp*, prowadzonych na studiach podyplomowych „Szkolny Doradca Zawodowy” realizowanych przez Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego w roku 2005/2006.

² Gimnazjum Nr 14 Wrocław.

³ Gimnazjum Nr 14 Wrocław.

⁴ Liceum Ogólnokształcące Nr 16 Wrocław.

⁵ Liceum Ogólnokształcące Nr 16 Wrocław.

3. Praca w grupach – analiza ogłoszeń prasowych o pracę (w ogłoszeniach poszukuje się osób znających systemy zarządzania jakością i posiadających umiejętność rozwiązywania problemów), szukanie odpowiedzi na pytanie: *czy Dobromir może zostać zatrudniony na podanym stanowisku?*
4. Prezentacja wyników pracy w grupach.
5. Wykład wsparty prezentacją multimedialną⁶
 - *Trendy na rynku pracy* (1)
 - *Charakterystyczne pojęcia występujące w ogłoszeniach* (2)
 - *Dlaczego nauczyciel powinien mieć wiedzę na temat zarządzania jakością?* (3)
 - *Współczesne podejście do jakości i zarządzania jakością* (4)
 - *Normy ISO 9000 podstawą systemów zarządzania jakością – rozwój, podstawy, wymagania* (5)
 - *Powody wdrażania systemów jakości. Promocja jakości* (6)
 - *Etapy wdrażania systemów zarządzania jakością* (7)
 - *Dlaczego wiedza o systemach zarządzania jakością jest niezbędna każdemu uczniowi? Zawody przyszłości* (8)
6. Praca w grupach – przygotowanie scenariusza zajęć z uczniami na temat: *Opowiem ci bajkę o ... systemach zarządzania jakością* (przygotowane scenariusze wzbogacą szkolny bank scenariuszy).
7. Ewaluacja szkolenia.

BIBLIOGRAFIA:

- Bieńkowska A., Zabłocka-Kluczka A., *O funkcjach zarządzania jakością. Wędrowka przez chaos, czyli rzecz o zarządzaniu jakością – czyli rzecz o zarządzaniu jakością*, Zarządzanie Jakością 2/2005, s.77-83
- Oakland J., Morris P., *TQM. Ilustrowany przewodnik menadżerów*, Wyd. Centrum Informacji Menadżera, Warszawa 2000
- Sołtys K., Ubych P., Wierzbic A., *Wymagania normy ISO 9000:2000 – obserwacje w obszarze rozdziału 4. System zarządzania jakością*, Zarządzanie Jakością 2/2005, s.12-18
- Sujak-Cyrul B., *Aktywność szkolnego doradcy zawodowego a przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością środowiskiem, bhp*, w: Krajna A., Ryk L., Sujak-Lesz K. (red.), *Edukacja zawodoznawcza i edukacja projakościowa w szkole*, Wyd. CEN UW, MarMar, Wrocław 2005 s.43-70.
- Sujak-Cyrul B., *Przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością, środowiskiem, bhp* materiały do użytku wewnętrznego w ramach studiów podyplomowych: Szkolny Doradca Zawodowy prowadzonych przez Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego 2005/2006 r.

www.umbrella.org.pl

www.jakosc.biz

<http://www.filmpolski.pl>

Film „Pracowity nosiwoda” z serii „Pomysłowy Dobromir”(reżyseria: Romana Huszczo, scenariusz: Adam Słodowy, Roman Huszczo, prod. Studio Miniatur Filmowych – Warszawa 1973-1975).

⁶Przypis redakcyjny – Niezbędne informacje do tematów (1), (2), (3), (4), (5) i (8) prezentacji czytelnik znajdzie w:

- Sujak-Cyrul B., *Aktywność szkolnego doradcy zawodowego a przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością środowiskiem, bhp*, w: Krajna A., Ryk L., Sujak-Lesz K. (red.), *Edukacja zawodoznawcza i edukacja projakościowa w szkole*, Wyd. CEN UW, MarMar, Wrocław 2005 s.43-70,
- Sujak-Cyrul B., *Przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością, środowiskiem, bhp* materiały do użytku wewnętrznego w ramach studiów podyplomowych: Szkolny Doradca Zawodowy prowadzonych przez Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego 2005/2006 r.

1.1.

EWALUACJA PRZEPROWADZONEGO SZKOLENIA RADY PEDAGOGICZNEJ
Dlaczego systemy zarządzania jakością (wg norm serii ISO 9000:2000) są ważne?

Opracowanie: Dorota Cebulak, Jolanta Wydmuch⁷

30 sierpnia 2006 przeprowadziłyśmy w Gimnazjum Nr 14 we Wrocławiu szkolenie Rady Pedagogicznej na temat systemów zarządzania jakością. Temat szkolenia: ***Dlaczego systemy zarządzania jakością (ISO 9000:2000) są ważne?*** został przyjęty dość sceptycznie. Jednak w trakcie szkolenia zainteresowanie rosło. Nauczyciele chętnie podejmowali współpracę, żywo reagowali na nowe terminy i nasze ich wyjaśnienia.

Szkolenie przebiegło, z wyłączeniem punktu 6, zgodnie z przygotowanym wcześniej scenariuszem. Prośba o przygotowanie konspektu zajęć z uczniami na temat: *Opowiem ci bajkę o ... systemach zarządzania jakością* spotkała się z jednoznaczną informacją zwrotną. Nauczyciele biorący udział w szkoleniu stwierdzili, że mogą przeprowadzić zajęcia z uczniami na podstawie przygotowanego przez nas materiału. W związku z tak postawioną sytuacją pozostało nam jedynie przeprowadzenie ewaluacji szkolenia i przekazanie materiałów szkoleniowych „do banku” naszej szkoły, czyli Centrum Informacyjnego.

Poniżej prezentujemy ankietę ewaluacyjną (Rys.1) oraz opracowanie wyników uzyskanych przy jej pomocy.

<u>Ankieta skierowana do nauczycieli gimnazjum nr 14 biorących udział w szkoleniu</u>		
<u>dotyczącym wprowadzenia, wyjaśnienia zasady zarządzania jakością.</u>		
<u>Ankieta jest anonimowa.</u>		
Pytanie 1		
Czy wyjaśniło się Państwu zagadnienie dotyczące systemu zarządzania jakością?		
TAK	NIE	NIE WIEM
Pytanie 2		
Czy uważacie Państwo, że nauczyciele i uczniowie powinni znać zagadnienia dotyczące ISO?		
TAK	NIE	NIE WIEM
Pytanie 3		
Czy zagadnienia dotyczące systemów zarządzania jakością powinny być kontynuowane na następnych szkoleniach rady pedagogicznej?		
TAK	NIE	NIE WIEM
Pytanie 4		
Sposób prowadzenia szkolenia był :		
Satysfakcjonujący	Przystępny	Nieprzystępny
Pytanie 5		
Atmosfera na szkoleniu była:		
Satysfakcjonująca	Dobra	Zła

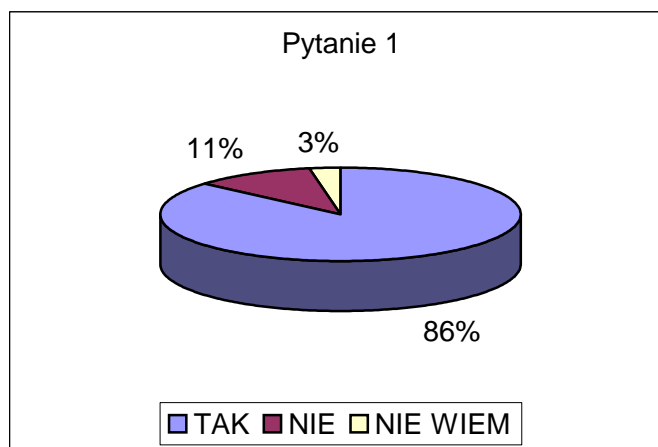
⁷ Gimnazjum Nr 14 we Wrocławiu.

Opracowanie wyników ankiety

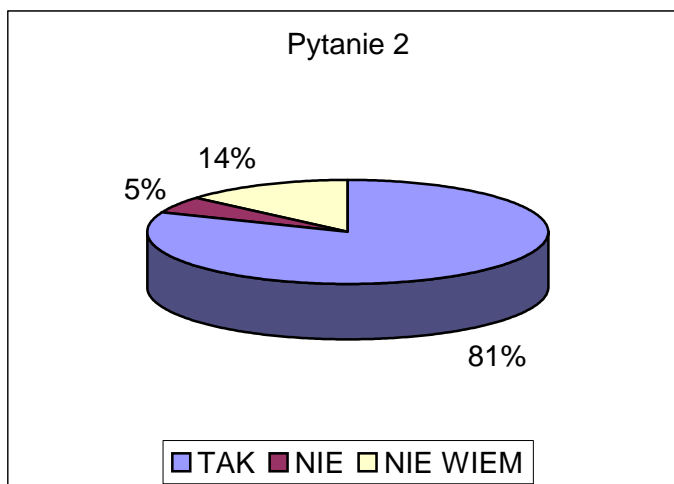
Ankieta została przeprowadzona w dniu 30. 08.2006 wśród nauczycieli Gimnazjum Nr 14 we Wrocławiu. W ankiecie wzięło udział 37 nauczycieli.

Pytanie 1

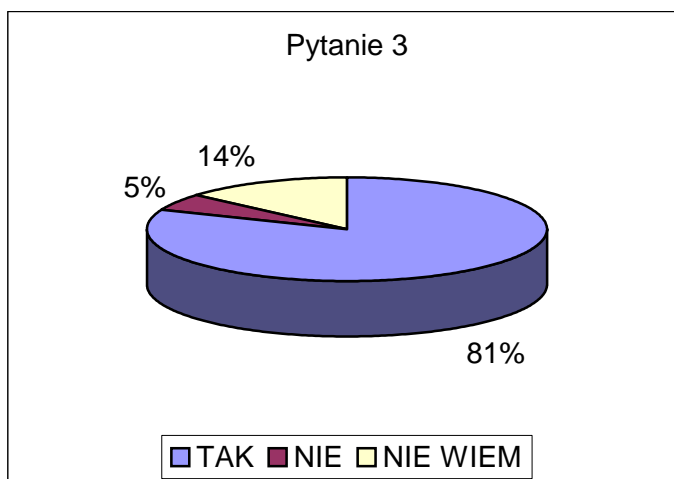
Tak	32
Nie	4
Nie wiem	1

Pytanie 2

Tak	30
Nie	2
Nie wiem	5

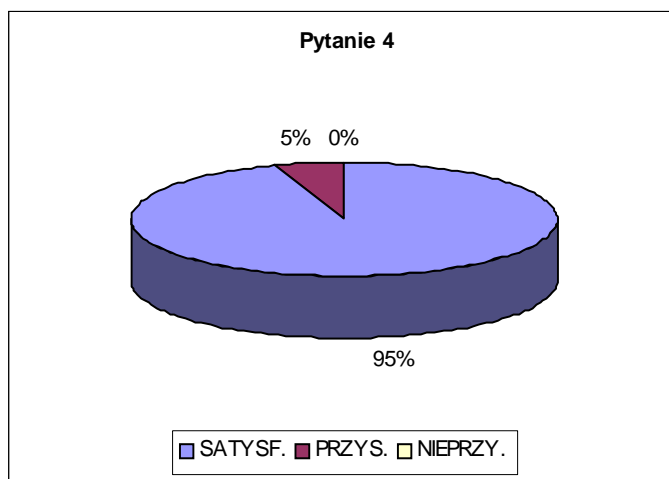
Pytanie 3

Tak	30
Nie	2
Nie wiem	5

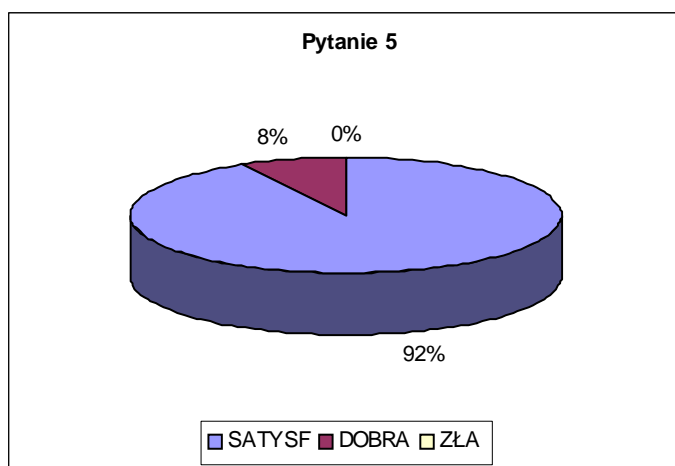
Pytanie 4

Satysfakcjonujący	35
Przystępny	2
Nieprzystępny	0

Pytanie 5

Satysfakcjonujący	34
Przystępny	3
Nieprzystępny	0

Wnioski

Na podstawie ewaluacji, która została przeprowadzona w dniu 30.08.2006 wnioskujemy, że szkolenie dotyczące wprowadzenia, wyjaśnienia zasady zarządzania jakością, było przeprowadzone jasno, przejrzystie. 86% grona pedagogicznego zrozumiało zagadnienie dotyczące zarządzania jakością. 81% uważa, że należy to zagadnienie wyjaśnić, omówić uczniom. Według 81% nauczycieli pojęcie dotyczące zarządzania jakością powinno być kontynuowane na następnych szkoleniach rad pedagogicznych.

1.2.

EWALUACJA PRZEPROWADZONEGO SZKOLENIA RADY PEDAGOGICZNEJ

Dlaczego systemy zarządzania jakością (wg norm serii ISO 9000:2000) są ważne?

Opracowanie: Małgorzata Szeliga-Wenzel, Zdzisława Świątek⁸

7 września 2006 r. w Lotniczych Zakładach Naukowych zorganizowałyśmy dodatkowe szkolenie Rady Pedagogicznej skierowane przede wszystkim do wychowawców klas, a związane z propagowaniem wiedzy na temat Systemów Zarządzania Jakością.

To spotkanie zostało przeprowadzone zgodnie z załączonym scenariuszem i nie zauważyłyśmy konieczności wprowadzenia jakichkolwiek zmian. Szkolenie miało charakter lo-

⁸ Liceum Ogólnokształcące Nr XVI we Wrocławiu.

giczny i uporządkowany, osiągnięte zostały zamierzone cele. Zauważyliśmy duże zainteresowanie społeczności szkolnej realizowaną przez nas tematyką, co odzwierciedliło się w zadawanych po kursie pytaniach i prośbach o udostępnienie opracowanych przez nas materiałów, np. prezentacji multimedialnej, na godzinę wychowawczą.

Nauczyciele zadowoleni byli nie tylko ze zdobywanej w trakcie rady wiedzy na temat Systemów Zarządzania Jakością, lecz również ze wspólnie wypracowanych scenariuszy, które pozwolą im, bez dodatkowego wysiłku, przeprowadzić lekcje wychowawcze.

Analiza prasowych ogłoszeń zezemplifikowała konieczność posiadania wiedzy na wyżej wymienione tematy. Okazało się, iż 95% nauczycieli nie potrafiło na początku Rady rozszyfrować podstawowych pojęć takich jak: HACCP, ISO, CE, itp.

Naszym błędem było nieprzygotowanie kopii materiału merytorycznego zamieszczonego w prezentacji multimedialnej. Sporo czasu zabrało członkom Rady sporządzenie odręcznych notatek.

Nauczyciele z przyjemnością obejrzeni dobrze im znaną bajkę o Dobromirze i właściwie odnieśli ją do tematyki zajęć. Projekcja oraz późniejsza dyskusja uatrakcyjniły przebieg szkolenia i zaktywizowały grono pedagogiczne.

Poniżej prezentujemy najlepiej opracowany scenariusz zajęć na zadany temat.

SCENARIUSZ⁹

1. Przypomnienie historii egzystencji na wyspie Robinsona Crusoe.

Pytanie – Dzięki jakim działaniom udało się bohaterowi przeżyć? (przewidywane odpowiedzi: zebrał ziarno, zasiał, podlewał, pielęgnował uprawy, itp. – działał zgodnie z wypracowanymi i znanymi metodami, rozumianymi jako proces)

2. Próba zdefiniowania terminu „proces”.

3. Odniesienie tego pojęcia do realnego, bliskiego uczniom życia.

Problem - pytanie: W jakim procesie bierzesz udział

I grupa: chcąc osiągnąć wykształcenie (przewidywane odpowiedzi: dobre wyniki egzaminu gimnazjalnego, dostanie się do wybranej szkoły, ukierunkowana nauka i praca przez cykl kształcenia, itd.);

II grupa: chcąc zdobyć wymarzony zawód (dobre, ukierunkowane wykształcenie, praktyka, rozwijanie zainteresowań, zdobycie „marki”, itd.).

4. Polecenie ułożenia bajki, której bohater osiąga zamierzony cel, działając konsekwentnie, wykorzystując podejście procesowe na jeden z wybranych tematów (praca grupowa):

a) Jak Piotruś chciał zbudować dom na drzewie?

b) Wymarzony bal ubogiej Marysi.

c) Biednego Kowalskiego sen o własnym domu.

5. Podsumowanie wyników pracy uczniów. Dopowiedzenie, iż zasada: „Pożądaný wynik osiąga się z większą efektywnością wówczas, gdy działania i związane z nim zasoby są zarządzane jako proces” zawarta została we wstępie do ISO 9000:2000. Wyjaśnienie pojęć.

(wynik pracy członków Rady Pedagogicznej XVI LO)

Uważamy, że ten scenariusz jest ukoronowaniem naszej kilkugodzinnej pracy, gdyż świadczy o tym, że nauczyciele zrozumieli problematykę rozważanych kwestii i będą potrafili propagować ją wśród młodzieży. Grono Pedagogiczne zawsze było świadome tego, iż współczesność stawia przed nami wymagania, którym musimy sprostać!

⁹ W tym przypadku scenariusz ograniczono do planu przebiegu lekcji (przypis redakcji).